

Skolverkets föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 1994:54) om kursplaner för specialskolan (Senaste ändring SKOLFS 1996:7)

1997-11-11

Skolverket föreskriver med stöd av 3 kap. 3 § specialskoleförordningen (1995:401)

*dels att 1 § skall ha följande ändrade lydelse,
dels att bilagan till föreskrifterna skall ha följande ändrade lydelse.*

1 § För specialskolan för döva och hörselskadade elever fastställer Skolverket kursplaner i B- och C-språk, engelska, modersmål, rörelse och drama, svenska och teckenspråk i enlighet med bilaga till dessa föreskrifter. För övriga ämnen i specialskolan gäller grundskolans kursplaner.

Bilaga

Kurser för specialskolan för döva och hörselskadade

B- och C-språk
Engelska
Modersmål
Rörelse och drama
Svenska
Teckenspråk

ENGELSKA

Specialskolan för döva/hörselskadade

MODERSMÅL

Modersmålet är av betydelse för individens utveckling. Det är ett medel för kommunikation, för att utveckla människans identitet och hennes förmåga att inhämta kunskaper, men också nyckeln till det kulturella arvet.

Undervisningen i ämnet syftar till att elever med annat modersmål än svenska skall utveckla sin förmåga att kommunicera skriftligt på sitt modersmål. Ämnet skall medverka till att eleverna skall kunna utveckla och befästa sitt modersmål och kunna upprätthålla sina kontakter med föräldrar och släktingar i hemlandet.

Undervisningen skall främja elevernas utveckling till flerspråkiga individer med tillhörighet i två eller flera kulturer. Det är en viktig uppgift för skolan att skapa goda möjligheter för detta kulturmöte och att därigenom stödja eleverna i deras identitetsutveckling.

Tillämpningen av kursplanen skall vara flexibel och kunna anpassas till enskilda elevers förutsättningar och till olika elevgruppers språkförhållanden.

Mål att sträva mot

Skolan skall i sin undervisning i modersmål sträva efter att eleven
- utvecklar sin förmåga att uttrycka sig skriftligt, på
modersmålet,

- skaffar sig ord- och begreppsförråd inom olika ämnesområden,
- med behållning kan läsa och förstå texter av olika slag på modersmålet,
- vänjer sig vid att utnyttja bibliotekets möjligheter att ta fram litteratur, tidskrifter och tidningar på modersmålet och med anknytning till ursprungslandet,
- grundlägger goda läsvanor genom litteraturläsning och lär känna sitt kulturarv,
- tillägnar sig kunskaper om hemlandets historia, traditioner och samhällsliv samt kan göra jämförelser med svenska förhållanden,
- får en stärkt självkänsla och identitet och dubbel kulturtillhörighet.

Ämnets uppbyggnad och karaktär

Olika typer av litteratur och samtal kring elevens egna erfarenheter och delaktighet i två kulturer skall vara basen för det språkutvecklande arbetet i ämnet. Språkutveckling innebär att eleverna med hjälp av språket kan uttrycka en allt komplexare förståelse, att de blir säkrare i att använda språket uttrycksfullt och tydligt i skrift och att deras förmåga att förstå och tillgodogöra sig litteratur successivt ökar.

Undervisningen skall inriktas på att eleverna berättar, redogör och uttrycker känslor, tankar och idéer i skrift. Utifrån egna erfarenheter bygger de upp kunskap om hur språket fungerar. Centralt är att utveckla den egna uttrycksförmågan och förstå det andra uttrycker. Det innehåll som väljs skall ha anknytning till det övriga skolarbetet.

Modersmålsämnet har många anknytningar till svenska. De centrala kunskapsområdena, språkstudier med utgångspunkt i litteratur och kulturkunskap, är gemensamma.

Litteraturen och traditionen bär en stor del av det kulturella arvet och förmedlar kunskaper och värderingar. Arbetet kring litteraturen genom samtal på teckenspråk, dramatiserande och skrivande hjälper eleverna att få svar på de frågor som uppkommer genom att de tillhör två kulturer.

Eleverna skall få möta litteraturen i myter, sagor och sägner, i dikter, pjäser och prosaberättelser, i såväl barn- och ungdomslitteratur som vuxenlitteratur.

Eleverna skall få kunskaper om sin kulturella bakgrund; traditioner, religion, historia, folk och land. Även de nutida samhällsförhållandena hör till de väsentliga kunskaperna. Olika inslag från den egna kulturkretsen är viktiga delar av kulturarvet.

Den kulturförmedlande undervisningen i modersmål kan kompletteras med kulturorienterande inslag i ämnen som bild, hemkunskap, rörelse och drama och slöjd.

Genom att få kunskaper om kulturbakgrunden och den egna minoritetskulturen i Sverige kan eleverna jämföra olika kulturer. De kan då bättre förstå sin situation och också bidra till att öka förståelsen mellan olika kulturer och folk.

Mål som eleverna skall ha uppnått i slutet av det femte skolåret

Eleven skall

- kunna skriva en kortare berättelse, brev eller redogörelse med eller utan stöd av bilder så att mottagaren förstår,
- kunna uttrycka känslor och tankar i skrift,
- känna till något om sin kulturs berättelser, traditioner och högtider,
- kunna läsa och förstå barn- och ungdomsböcker och faktatexter som är skrivna för barn och ungdom.

Mål som eleverna skall ha uppnått i slutet av det tionde skolåret

Eleven skall

- kunna skriva så tydligt, språkriktigt och uttrycksfullt att modersmålet fungerar i de situationer som skrivandet avser,
- kunna göra iakttagelser om och förstå grundläggande mönster i modersmålet, speciellt i jämförelse med det svenska språket,

- kunna läsa och förstå skönlitteratur och saklitteratur anpassad för åldern samt vara bekant med den muntliga traditionen och känna till några centrala berättelser och författare ur den egna kulturkretsen,
- ha kunskaper om sitt folks historia, religion, kultur och livsvillkor och kunna jämföra med motsvarande svenska förhållanden.

RÖRELSE OCH DRAMA

Dessa föreskrifter träder i kraft två veckor efter den dag då föreskrifterna enligt uppgift på dem utkom från trycket.

ULF P. LUNDGREN

Jan-Erik Östmar